

Dnevno 9.02.2020.

Foto: Vladimir Dugandzic / CROPIX

PAZITE SE

'DUBINSKA ANALIZA' U BANCIMA:

Sljedeći put bi vam na šalteru moglo biti neugodno zbog ovoga!

Svaki put kada građanin uđe u banku kako bi podigao novac u vrijednosti većoj od tisuću eura, ali i manje od toga ako se ocijeni opravdanim, može očekivati provjeru podataka među kojima i onih koji kod nekih uzrokuju nelagodu, no nadležni ističu da se to radi zbog borbe protiv pranja novca i terorizma.

Mjere "dubinske analize" stranaka na šalterima, koje proizlaze iz Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma, obavljaju se među ostalim pri svakoj povremenoj transakciji koja predstavlja prijenos novčanih sredstava u vrijednosti većoj od tisuću eura.

Obavljaju se i ako postoji sumnja u vjerodostojnost i primjerenost prethodno dobivenih podataka o stranci i uvijek kada u vezi s transakcijom ili strankom postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma, bez obzira na sva propisana izuzeća i vrijednost transakcije.

Sprječavanje pranja novca

Zakonom je propisano koji se podaci prikupljaju pri obavljanju dubinske analize. Za fizičku osobu to su ime i prezime, prebivalište, dan, mjesec i godina rođenja, identifikacijski broj, naziv i broj identifikacijske isprave, naziv i država izdavatelja te državljanstvo/državljanstva fizičke osobe, potom podaci o namjeni i predviđenoj prirodi poslovnog odnosa, podaci o izvoru sredstava koja jesu ili će biti predmet poslovnog odnosa i naposljetku podaci o izvoru sredstava koja jesu ili će biti predmet transakcije.

Tako je za očekivati da vam u banci prije nego zatražite isplatu novca daju obrazac u kojem vam postavljaju posve osobna pitanja kao primjerice koji je izvor vaših

sredstava, koja je svrha transakcije odnosno u što ćete potrošiti novac, pa sve do toga da odgovorite gdje radite. Slična pitanja dočekat će vas i ako ste vi taj koji šalje novac, primjerice sinu studentu u Škotskoj.

Dobro je znati da se po zakonu prikupljeni podaci mogu obrađivati isključivo za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma, da je banka dužna upoznati stranku sa svrhom prikupljanja podataka, ali i da, ako klijent banci odbije dati tražene podatke, novac ne može biti isplaćen.

Za nadzor provedbe nacionalnih propisa koji reguliraju sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma u kreditnim institucijama i podružnicama kreditnih institucija koje su osnovane u Republici Hrvatskoj, nadležna je Hrvatska narodna banka. Iz HNB-a objašnjavaju da se radi o sustavu sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma koji je u nadležnosti više institucija koje pak imaju svoje uloge, te međusobnu suradnju.

U sustavu sudjeluju tri vrste tijela i to tijela prevencije u koje spadaju banke, mjenjači, brokeri, osiguravajuća društva, priređivači igara na sreću i ostali, potom tijela nadzora, te tijela kaznenog progona.

“Banke su zapravo prva linija obrane od pranja novca i financiranja terorizma, a adekvatno obavljanje njihove preventivne funkcije iznimno je važno, kazali su u odgovoru na pitanja Hine iz HNB- a.

Po zakonu su mjere dozvoljene prilikom uspostavljanja poslovnog odnosa sa strankom, pri svakoj povremenoj transakciji u vrijednosti većoj od tisuću eura, ako postoji sumnja u vjerodostojnost podataka o stranci ili kada postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma.

Razmjenjuju informacije sa 105 država

“Kada banka uoči određene indikatore koji mogu upućivati na to da se radi o sumnjivoj transakciji s aspekta pranja novca i financiranja terorizma, mora takvu transakciju prijaviti Uredu za sprječavanje pranja novca, te tako ispunjava svoju preventivnu funkciju koja je povjerena zakonom”,- ističu u HNB-u.

U Poreznoj upravi kažu da su financijske institucije jednom godišnje obvezne Ministarstvu financija, Poreznoj upravi dostaviti informacije o računima o kojima se izvješćuje kao i identifikacijske podatke vezane uz vlasnike računa, što znači da su obvezni provoditi pravila izvješćivanja i dubinske analize klijenata za automatsku razmjenu informacija o financijskim računima u skladu sa propisima EU, mnogostranim sporazuma između nadležnih tijela o automatskoj razmjeni informacija o financijskim računima i FATCA sporazuma.

Napominju da Hrvatska zajedno sa još 105 država, uključujući države članice EU, razmjenjuje informacije o financijskim računima na temelju mnogostranih sporazuma nadležnih tijela o automatskoj razmjeni informacija u području poreza i sa SAD-om na temelju Sporazuma FATCA.

Bankari pak kažu kako zbog tih pravila sve više klijenata negoduje, njima je gotovo neugodno postavljati tako privatna pitanja, a umjesto odgovora vrlo često znaju naići na grube riječi, jer ljudi i dalje žele svoju privatnost, kažu. Oni su prisiljeni pitati, a građani to sve teže prihvaćaju i ne mire se s tim da sustav u kojem veliki kriminalci

izbjegavaju zatvor, pomišlja kako bi “mali čovjek”, kojemu dijete pomaže “podebljati” ionako mršavu mirovinu, mogao biti netko tko pere novac ili, ne daj Bože, financira teroriste, prenosi Jutarnji list.

Autor:Dnevno Nedjelja, 09. veljača 2020. u 21:28

Huzp Udruga Potrošača

Poštovani potrošači,

gdje je sada Agencija za zaštitu osobnih podataka da zaštiti naše podatke da se ne razmjenjuju među stranim bankama ? Hoće li ti podaci ostati samo u bankama ili će doći i do obavještajnih službi. Koliko je bitno ako neki penzioner podigne svoju mirovinu ili malo uštedevine i odmah je sumnjiv jer će možda pomagati terorizam ili treba platiti neke zaostale rate kredita za stan i to otkup stana. Da li tamo postoje teroristi pa da se kontrolira. Ne bi li bilo svrsishodnije kontrolirati tko koliko uplata prima? Vjerojatno naši korumpirani političari primaju na račun banaka crni novac pa će ih se lako otkriti!

Da se želi zaštititi od terora ili pranja novca već odavno bi se povao OIB građana s financijskim bazama podataka. Vjerojatno svima trebaju određeni podaci radi trgovine ili boljeg poslovanja pa je najlaganije da nam se kaže po Zakonu o pranju novca ili terorizmu, ali onda nam poštovani Ministre financija, bankari recite točno koji je to zakon i koji članak dozvoljava da to radite što radite inače je sve na granici zakona